

vasi in poslopij pred Siegfriđovo linijo, da ne bi nudile kritja naskakujoćim Francozom in Angležem.

Zbiranje nemških čet pri Aachenu

V našem listu smo že poročali, da so Nemci izpraznili mesto Aachen, okrog katerega so zbrali po francoskih poročilih velike množine vojaštva, 2000 bombnikov in razen nepregleden vojni material. Francosko vrhovno poveljstvo je bilo že dne 20. septembra obveščeno o velikih nemških napadalnih pripravah. Kakor vse kaže, bodo skušali Nemci Francoze spet izrinuti iz vseh delov med Maginotovo in Siegfriđovo obrambno črto.

Zavezniški vojni svet in prodiranje Francozov proti Zweibrücken

Prva seja zavezniškega vojnega sveta se je vršila v Parizu 14. septembra, druga pa 22. septembra na angleških tleh. Francijo so zastopali: ministrski predsednik Daladier, vrhovni poveljnik francoske vojske general Gamelin in šef generalnega štaba vojne mornarice admiral Darlan. Na seji so bili sprejeti važni sklepi za oborožitev zavezniških sil in glede proizvodnje orožja ter streliva.

Zavezniške čete so dosegle v zadnjih dneh važne uspehe. Teško topništvo iz Maginotove črte je obstreljevalo nemška minirana polja in strojniška gnezda proti

Zweibrücken. Tik ob luksemburški meji so zasedli Francozi večje mesto Perl, katero je poprej uničila nemška artilerija.

Svinje — važen činitelj na fronti

Dosedaj so bili znani konj, osel, mula in kamela kot najboljši spremljevalci človeka v vojni. V zadnji svetovni vojni so se poslužili nekajkrat na fronti tudi krav. Na zapadno bojišče pa so sedaj pripeljali Francozi na fronto čisto novega živalskega zaveznika — svinje. Kakor smo že parkrat beležili, so Nemci podminirali ozemlje pred Siegfriđovo obrambno črto. V minirana področja ob luksemburški meji in v dolino Mosele so nagnali Francozi krdele svinj. Svinje namreč rujejo po zemlji, sprožijo položene mine ter pripravljajo na ta način povsem varno pot francoskim tankom in pehoti pri prodiranju do glavne črte. Na ta izreden način hočejo Francozi sprožiti vse od Nemcev skrite mine brez človeških žrtev.

Nemci pripravljani

Vrhovni poveljnik nemških sil general Brauchitsch je že nekaj dni na zapadnem bojišču, kjer imajo Nemci zbranih ob francoski, belgijski in luksemburški meji 70 divizij z 1.500.000 možmi. Francosko vrhovno poveljstvo je odredilo vse potrebno za morebitni nemški vdor na holandsko in belgijsko ozemlje.

mesto, kjer je bil izvršen atentat. Kakih 50 vojakov je potegnilo krog, v katerem so bili napadalci ustreljeni. Ob deseti uri v noći 22. septembra so bili prepeljani morilci na vozu, obdanem od orožnikov, na ta kraj. Neki polkovnik je prebral obsodbo. Sedem morilcev je ustrelil neki orožniški častnik iz samokresa. Nato so prinesli še trupli dveh drugih udeležencev na kraj atentata; ta dva sta se sama sodila v trenutku, ko ju je hotela zgrabiti policija. Bukareščani, katere je prestrašil atentat, so odobraval naglo zadostitev pravici. — Eden od atentatorjev je bil odvetnik, ostali so bili večinoma uradniki in dijaki.

Romunska vlada pa ni ostala samo pri ustrelitvi pri atentatu prizadetih, ampak je šla še dalje. Hotela je v kali zadušiti vse morebitne nove poskuse, zato so na ukaz po raznih krajih države postrelili do 400 članov fašistične organizacije »Železne garde«. Vsa trupla ustreljenih so pustili 24 ur ležati na mestu smrti, zraven pa so jim postavili v svarilo drugim napis, da bo enaka usoda doletela vse izdajalce domovine. Sedaj vlada v Romuniji popoln mir.

*

Rajni Calinescu je bil zaupnik kralja Karela, ki ga je imenoval za ministrskega predsednika lanskega marca, po smrti predsednika-patriarha. Predsednik je bil najhujši nasprotnik narodno-socialistične gibanja železnih gardistov. Lansko poletje je fašistično »Železno garde« razpuštil, zaprl glavne voditelje, pristaše organizacije pa je brezobzirno preganjal. Ko je bil v začetku decembra 1938 zaprti vodja »Železne garde« Codreanu na begu iz ječe ustreljen, so raztrosili železni gardisti po Bukarešti letake z besedami: »Trepetaj pred nami, Calinescu!« Calinescu je padel kot žrtev »Železne garde« v sedanjih težkih časih, ker je odločno zagovarjal neodvisnost romunske zunanje politike.

Pokojni je zapustil kratko oporoko, v kateri prosi svojega sina, naj očuva čast svoje rodbine, se posveti vojaškemu stanu in naj hodi po stopinjah očeta, kar se tiče vernosti in ljubezni do domovine.

Po lastni želji je bil priljubljeni Calinescu pokopan ob ogromni udeležbi v Turcea de Arges, kjer počivajo njegovi starši.

Krsto s preostanki velikega sina Romunije so peljali k zadnjemu počitku na kmečkem plugu, v katerega je bilo vpreženih šest parov volov.

Umor predsednika romunske vlade

Zavraten umor

Romunski ministrski predsednik Armand Calinescu se je peljal v svojem avtomobilu v spremstvu policijskega agenta 21. septembra okrog dveh popoldne iz urada proti svojemu domu v Bukarešti. Pri mostu Dembrovica, ne daleč od stanovanja, so umetno obkolili predsednikov avto trije drugi. Prvi je zavozil pred Calinescov voz tako, da se je moral ustaviti. V trenutku zaustavitve predsednikovega avtomobila sta se približala še druga dva avtomobila od obeh strani in so padli usodopolni strelji, kateri so končali predsedniku življenje. Prvi je bil smrtno zadet predsednikov spremljevalec, šofer je bil hudo ranjen, Calinescu pa je pogodilo 11 strelcev in od teh trije v obraz.

Po krvavem dejanju

Kakor hitro so se prepričali morilci o predsednikovi smrti, so oddrveli v avtomobilih na radio postajo. Odstranili so tamkajšnjega napovedovalca in so sami razglasili svetu, kaj se je zgodilo s predsednikom vlade.

Za morilci so prihiteli vojaki in so jih po kratki borbi prijeli.

Eno uro po zločinu so se zbrali vsi člani vlade in se je vršil pod predsedstvom kralja Karela kronski svet. Za novega predsednika je bil imenovan general Argescu. Notranji minister je postal general Marinescu. Ministrski svet je odredil vse potrebno za vzdrževanje reda in miru v državi in je obenem znova zatrdil strogo nevtralnost Romunije v sedanji vojni.

Krivi in namen zarote

Policija je hitro aretirala napadalce, kateri so člani razpuščene fašistične »Železne garde«.

Romunska varnostna oblast je 20. septembra odkrila zaroto železnih gardistov ob romunsko-poljski meji, v katero je bilo zapletenih večje število pripadnikov nemške narodne manjšine. Cilj zarote je bil: priključitev romunske obmejne pokrajine Nemčiji, kakor hitro bi se pojavile nemške čete pri prodiranju skozi Galicijo ob romunski meji. Do tega ni prišlo, ker so na Poljsko prodirajoči Rusi zasedli vse kraje ob poljsko-romunski meji.

Hitra izvršitev smrtne kazni nad napadalci

Morilci so bili hitro v rokah pravice in obsojeni na smrt. Obsojene so odpeljali na

Poljska - Ukrajinci - Rusija

Dogodki na Poljskem so spravili v ospredje mednarodnega zanimanja ukrajinsko vprašanje. Ukrajinci (Malorusi, Rusini) so zapadni slovanski narod, kateri se razlikuje od Velikorusov, ki imajo Rusijo v svoji oblasti. Ukrajincev je okoli 44 milijonov. Večina — 34 milijonov — jih prebiva v Rusiji, okoli 7 milijonov na Poljskem, okoli 1 milijon v Romuniji (v Bukovini in Besarabiji), pol milijona v Podkarpatski Rusiji, ki je prej pripadala češkoslovaški državi, sedaj pa so jo zasedli Madžari, okoli 1 milijon pa jih je v inozemstvu, osobito v Zedinjenih državah in Kanadi (v Severni Ameriki). Po veri

so Ukrajinci po veliki večini pripadniki pravoslavja, le 5—6 milijonov je katoličanov grškega obreda (uniati — združeni z Rimom), ki prebivajo večinoma v Galiciji in Podkarpatski Rusiji.

Rusini sedaj nimajo svoje narodne države, nekdanj pa so jo imeli. Prva rusinska država je bila ustanovljena v 10. stoletju, njeno glavno mesto je bilo Kiev. Posebno slovitje je ime ukrajinskega kneza Vladimira (Svetega, Apostolskega), ki se je dal l. 989. krstiti ter tako svoj narod vpeljal v krog krščanskih kulturnih narodov. Ukrajinski državi je napravil konec naval azijskih Tatarov